

Илустрације

Време

БИБЛИОТЕКА
ГРАДА БЕОГРАДА

Бр. 5 — год. II — 31. I. 1931 — цена 5 дин.

ХУМОР

НАРОДНИ ХУМОР ХАЦИЈА

Путовао један калуђер на хаџилук пешке па првог дана кад је у путу омркао, сирати код једног сиромашка на конак. Сиромаш је био врло побожан и гостољубив човек па кад чу да духовник путује у света места, беше му мило што га је удостојно почасти да код њега преноћи, па нареди те му домаћица спреми за вечеру најлепше што су имали, и простре му најновије спаваће хаљине.

Калуђеру се то допаде, па сутра дан не хтеде да продужи пут, но остаде на одморку. Сиромашак га угости још лепше, те се хаџи то толико прослади да просто заборави на пут... Седи, једе, пије и прича о свему, а о поласку ништа не помиње.

Неколико дана прође тако, а у сиромаша несташе пића, и још мало је требало па да се поједе и оно мрса што се затекло у кући.

Стаде се човек саветовати са својом домаћицом шта да ради: како да опомене хаџију да путује куд је био наумио.

Једно вече после вечере, сиромаш се усуди и помену му овако:

— Опрости, оче, срамота је, али морам ти истину рећи: ја нисам у стању да те више гостим. Сиромаш сам човек, па што сам имао, то се за ово неколико дана потрошило. Сад је баш, што 'но веле, догорело до ноката.

— Добро, брате, хвала ти — још нишас да преноћим, па ћу сутра ићи. Ти ме ујутру пробуди да се не успавам те да идем рано — одговори калуђер.

Сутрадан, чим зора забели, сиромаш приђе госту и стаде га будити.

— Оче, устани — зора је! Већ су двоји певци запевали.

— Нису још певали — промрмља бундован калуђер.

— Ама јесу. Ето чуј — то мој певац пева у кокошару?

— Зар имаш певца?

— Имам свега још тог једног, — одговори сиромашак.

— Заколи га и испечи да ручамо, па ћу после ићи, — рече хаџија па се протеже на мекој постељи.

— Имате ли сведоке?
— Бог ми је сведок, господине члане.
— То је мало. Закон тражи два.

Ћбек исти

Један сироти Јеврејин лежи на умору, па је сазвао сву породицу крај самртиног одра. Заша, да ли му је њу жена.

„Ту сам, њу сам драги мој“, одговори му она.

„А је ли и Коби њу?“

„Ту сам, њуша“, одговори му и син.

„А Рахила? Је ли и она њу?“

„Ту сам, њуша.“

Сиротица наједном пресиправљен разогрчи очи.

„Ој, ој,“ зачука — „а ко је онда осћао хуџанџи!“

Вљиску за жизме

— Немамо ми то! Иди с милим Богом! — одману руком газда.

А затим додаде:

— Да грдна клипана, Господе Боже! Ни две унакрс не зна!

Војник извири на врата, па кад виде да му је командир прошао, врати се у дућан па рече учтиво и лепо:

— Нисам ја, газда, ни геак ни клипан, већ варошанин из Ресаве. Знам ја да се фикса не зове вљиска, нити чизме — жизме, него сам морао да се мало заговорим ту с нама док ми прође командир. Боље и овако, него три дана халсе у фиоци...

Жика и Мика

Жика њуџи Микх за дху од 1000 динара.

Мика се на суду заклео да му је враишо.

Жика се закуне да није љримио новац.

Суд ирекине да љи иосиџиак због недосиџајка доказа.

На излазу из суда нађу се обојица на сиеиеницима.

— Ти си варалица, рече Жика Мики.

— Зашто ја варалица? бранио се Мика.

— Како си се могао закзети да си ми враишо новац који ти никад х живишх нисам уззјмио?!

На суду

Претседник: — Опуђени, шта имаш у своју одбрану?

Опуђени: — А каквог ђавола имам, кад сте ми одузели и нож и револвер!

— Ето, молим вас, и где је у оваквом случају жандар?

— Обично доле.

У радњи

Шеф: Госпођице, зашто сте се свађали с том дамом што је изашла?

Госпођица: Зато што је тврдила...

Шеф: Ма шта да је тврдила морала је имати право. Муштерија увек има право...

Госпођица: Знам, али она је тврдила да сте ви варалица.

БЛИЗАНЦИ

— Моје искрено саучешће, али, молим вас, ко је управо умро: ви или ваш брат?

КОД ЗЕЛЕНАША

— Па зашто ми сада рачунате 40⁰/₀, када сте зимус рачунали 30⁰/₀.
— Па сад је лето, дужи су дани.

Илустрационо Време

Бр. 5 — год. II — 31. I. 1931 — цена 5 дин.

Н. Њ. В. В. Краљ и Краљица у Загребу

Њихова Величанства допутовала су у Загреб 25. о. ч. у 10 сати у пратњи чланова Владе и Министра двора ојајно дочекани од народа. На слици: Краљевски пар у Маномиру у зрелом врту.

Н. Н. В. В. КРАЉ И КРАЉИЦА У ЗАГРЕБУ

Давнашњи сан загребачких патриота, да Н. В. Краљ пробави дуже времена у Загребу, остварио се. У недељу 25. о. м. Н. Н. В. В. Краљ и Краљица стигли су у Загреб са својом свитом и отселом у банском двору на Марковом тргу.

Загребчани су приредили Краљу дочек какав би дољиковао свакој великој европској престолнини која би са истим одушевљењем и са истом искреношћу дочекивала свога владара. Независно од тога, што су сви грађани без обзира на позив градоначелника г. др. Сркула узели учешћа у томе дочеку, много је важније и много пријатније, као добар знак лепе будућности то, што су и хрватски сељаци, без обзира на превлађени пут и без обзира на напоре које су уложили у ово доба тешке кризе и временских непогода ипак дошли са свих страна да поздраве свог Краља, да се с Њим сретну, да Га виде и да с Њим говоре.

Већ око 7 часова јутра, пред главном железничком станицом на тргу Краљевина Томислава, сакупила се била велика маса света, у првом реду сељака, који су рашо дошли да би ухватили најбоља места и да би створили ону живу и шарену слику, пуну одушевљења и полета, која се доцније при самом дочеку показала. Са обе стране пространих трга биле су постројене сељачке чете међу којима су се живо истицали својим лепим костимима сељаци из Сесвета, Ремета,

Полазак краљевског пара са железничке станице

Г. Г. чланови Владе очекују долазак дворског воза. С лева г. г. Франгеш, Шибеник, Најдорфер, Паска, Дринковић, бивши бан Швајгх и Шарљуга

Бански двор на Гринх, где је ошсео Н. В. Краљ

Шестина Новог Села, Брашпа, Демидовица, Горашнице, Чучерја, Светог Шимуна, Трипазе, Топлице, Иван Рече, Јерковца и безбројних других места у загребачкој околини. На овакви начин, најживописнији и, канта, по своме темпераменту најближи варошанима били су сељаци из Сесвета, који су дошли са својим тамбурашким оркестром и једним невероватно лепим букетом девојака у прекрасним костимима са великим белим зубунима, искривеним разноликим националним везовима, затим не-

колико чета сељачких сокола, исто тако живописних и лепих, и најзад маса сељака и сељанки из Ремета, са великим црвеним кишобранима који су тако дивно пристајали и улепшавали ову фолклорну слику.

Како је воз стао, музика је засвирила химну. У том тренутку изишао је свеж и насмејан из свога вагона Н. В. Краљ у походној генералској униформи, а одмах за њим и Н. В. Краљица у смеђем зимском капуту, у смеђем шеширу, праћена дворском дамом г-ђом Шварљугом. Н. В. Краљ је одмах пришао дивизијском генералу г. Марићу руковао се с њим, а затим и са генералима г. г. Миљковићем и Јечменићем, а затим је прегледао почасну чету, примивши рапорт од команданта. За све то време, му-

Н. II. Краљ и Н. В. Краљица
поздрављали су с позора ма
су која Им је клицала

Мали сељаци и сељанке играли су пред Краљевим двором црн дан

Загрепчани кличу своме Краљу и својој Краљици

анка је свирала химну. Са свих страна хо-
рили су се бурни поклици:

— Живео Југословенски Краљ! Живео
спасилац државе! Живео прави Карађор-
ђев наследник!

Пошто је разгледао чету и примио ра-
порт Н. В. Краљ се са десне стране пе-
рона вратио у средину. Ту Му је пришао
претседник Општине, г. др. Сркул и на
сребрном послужавнику принео со и хлеб,
поздравивши Га једним узбудљивим и то-
плим говором. Н. В. Краљ пришао је гра-
доначелнику, пружио му руку и захвалио
на поздраву речима:

«Молимо вас да будете тумачи на-
ших најтоплијих осећаја и љубави пре-
ма Загребу и нашим драгим Загрепчани-
ма. Хвала вам».

Целог дана до дубоко у ноћ пролазиле су масе на-
рода пред Банским двором да виде Краља. Једнога тренутка
Н. В. Краљ се појавио на прозору и рекао:

«Краљица и ја дубоко смо дирнути обим оду-
шевљеним дочеком нашег драгог Загреба који од
увек негује светле хрватске традиције и велику
Југословенску националну идеју».

«Оби топли и срдачни поздрави снаже моју
непоколебљиву веру да Загреб стоји чврсто уз
свога Краља и да га верно следи ка великој бу-
дућности наше Краљевине Југославије».

Живели драги моји Загрепчани!»

Једна лева група
у народној
ношњи

На железничкој станици: „Долазе!”

Н. Н. В. В. избегла су се по по-
дне аутомобилом ради шетње.
Народ је пробио ред и за-
узимао аутомобил, љубели
Краљицу и Краља у руке.
Како је прошло већ на-
ше дана откako је Кра-
љевин пар у Загребу.
Загреб је још увек као
електризован обим ве-
ликим и срећним дога-
ђајем.

Безеде и младе Загрепчанке срећне су
ишле да виде Краља и Краљицу

ЖЕНЕ ПОСЛАНИЦИ

НОВ МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТАТ

Зохра Ханум Хеджари

У Вашингтон је дошла госпођа Зохра Ханум Хеджари, нове ајаше персијског по-

сланства (у десном углу њена слика у персијској пошти). У Лондону је умрла госпођа Бентам, доктор медицине и прва жена народни посланик у енглеском парламенту. Госпођа Бентам била је блиска пријатељица Т. Махсонадзе.

Госпођа Бентам

Професор Морис Мартено пронашао је један необичан инструмент који имитира цео оркестар. Тоновн се стварају вибрирањем у бакуњским цевима. Критичари држе да ће ово бити инструмент будућности.

РУШЕЊЕ ЗГРАДА ТРАКТОРИМА

У Вашингтону трже стару хапсалу, да на њој негде несту самизају нову зграду. Рушење се врши помоћу трактора.

ОДРОЊАВАЊЕ ИПАГАРЕ

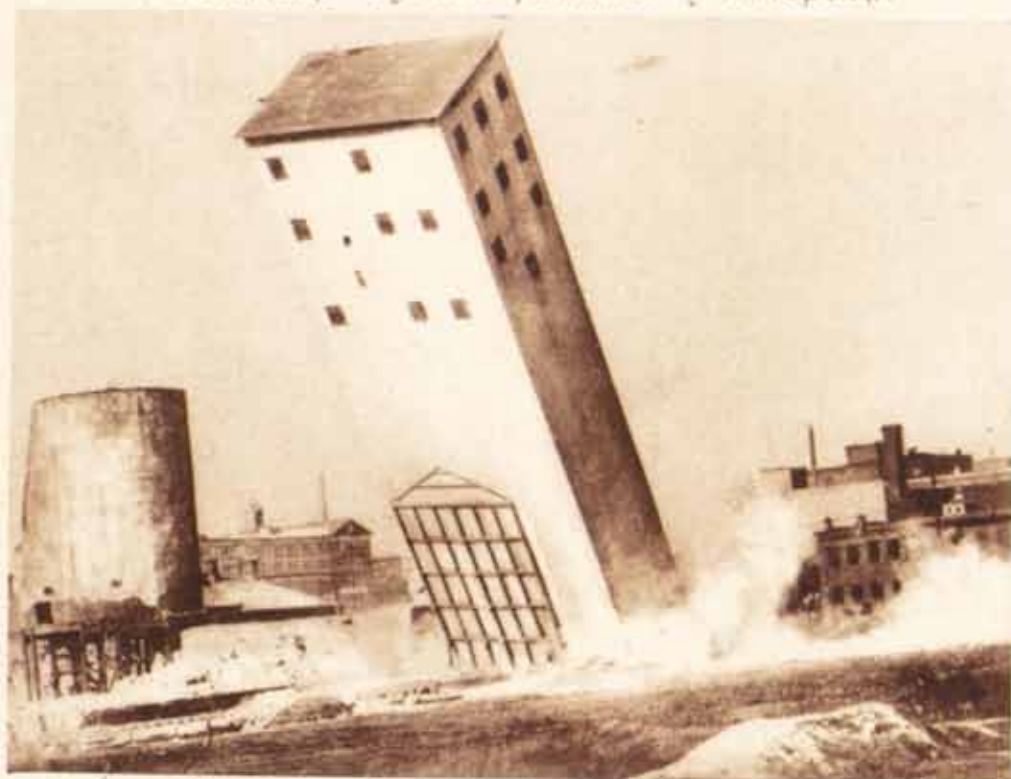
Водопад Ипагаре почео је да се одроњава. Већ месец дана вода одмичује велике комаде стене од 50 - 60.000 тона. На местима на којима се стена одронила формирају се велики неправилни рупасти које су сасвим помениле изглед водопада.

Време грипе!

У ово време је од велике важности, да се увек имаду у кући **АСПИРИН ТАБЛЕТЕ**. Једино су праве са **Бayer** овим крстом.

Последице субога режима у Америци

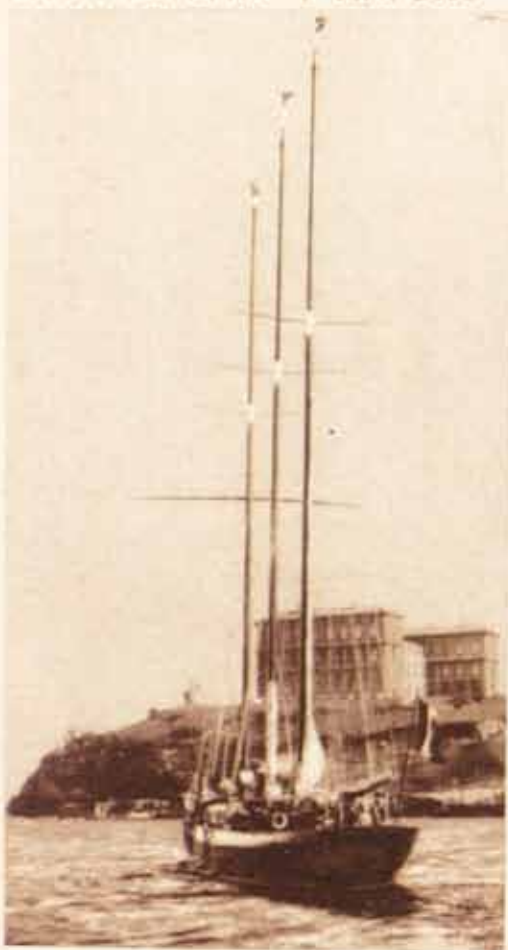
Услед прохибиције алкохола, све фабрике шпиритуса обуставиле су свој рад. Да би се искористило земљиште, американци руше фабрике и подижу друге зграде. У Њу-Јорку је прошлог месеца срушена једна фабрика заједно с магацинима за жито и кукурџ. На слици се види рушење једног магацина експлозивом.

МАРШАЛ ПИНСУДСКИ НА МАДЕРИ

Маршал ПинсуДСки, бивши шеф посланич. Влада озбиљно је оболео и отишао на Мадеру ради опоравка.

ПУТ Г-ЂЕ ЕРИО У МАРОКО

Госпођа Ерио отпутовала је на једној малој једрици званој „Крилатица“ из Марсеља у Мароко. Она ће посетити Казабланку, Рабат, Мекнес, Марекоч и друга места, имајући нарочите мисије за рачун Министарства војске.

ПУЛМАНОВИ АУТОБУСИ ЗА СПАВАЊЕ

У Београду нисе без икакве конкуренције железницама ноћи. Пулманови аутобуси за спавање, који су уређени аутокупине од спаваћих кола на железницама.

Ко употребљује чубене франц. препарате
БЕНЕДИКТИН
 тај их цени!
 ПАСТА за зубе
 ЕЛИКСИР бола за уста.
 Снежnobели зуби!
 Миомирисан дах!

ЈЕДАН УСПЕЛИ НОЋНИ СНИМАК

ПОСЛУШНИ ОСКАР

Овај записани снимак учињен је на аеродрому у Елсвалду у Калифорнији. Један премококедски авион стигао је ноћу на аеродром, осветљен својим лампама.

НОВА ФРАНЦУСКА ВЛАДА

G. Pierrat Лавал

G. Пиер Лавал обрзао је нову владу у Француској која је у њој ствари реконструисана влада г. Таранеа. У владу су ушли и г. Таране и г. Бриан.

ЛЕОПАРД НА ДВЕ НОГЕ

Леопард „Али“, у допитничкој ба-
шати у Сен Лују провео је цео дан
лежући само на две ноге.

У заливу Акалон на острву Каталина у Калифорнији живи једна огромна фока (морски пас) која врло често излази из воде и дружи се с људима, који је плазе и хране. Ево једне ментанке, која му даје за доручак малу рибу.

НАСЛЕДНИК ПРЕСТОЛА У АБИСИНИЈИ

Ново крунисани цар Абисиније (Етиопије) Рас Тафари прогласио је прошле недеље на свечан начин и с великом помпозношћу сина Асифа Мосена за наследника престола.

МОТОРНЕ САОНИЦЕ

G. Станеј Вилонгел пронашао је две мо-
торне саонице, које по деку иду брзином
од 30 км. на сат.

Узрочници болести

који улазе у тело кроз
усну шупљину и трло
уништавају се

ПАНФЛАВИН пастилама

Нов женски рекорд у ваздуху

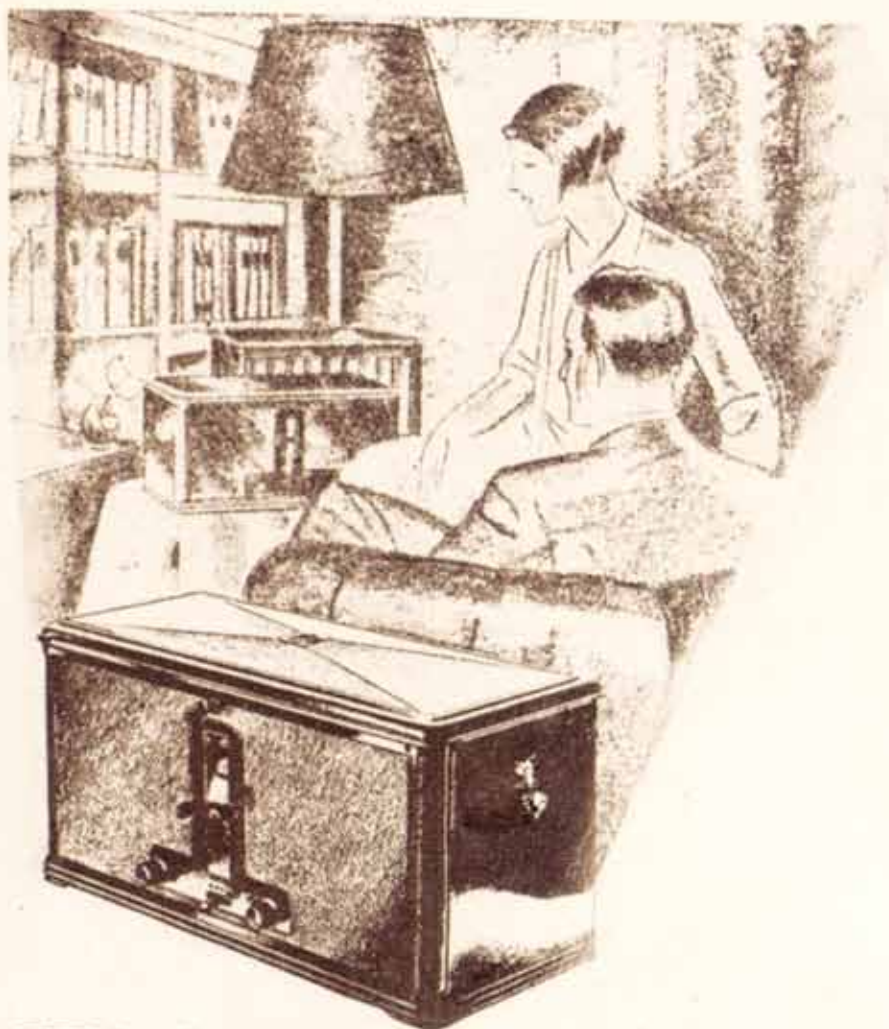

Мужене америчке авијацијарке Една Мај Купер (дево) и Боби Траут постигае су нов рекорд дугог летања. Оне су остале у ваздуху 122 сата и 30 минута.

Будистичка пропаганда у Енглеској

У Лондон је тих дана допутовао будистички свештеник Вајирана, који има књи мисионер да води будистичку верску пропаганду у Енглеској и да прибави што више присталица за своју веру.

Радио-апарат који је освојио свет! **ТЕЛЕФУНКЕН 40**

пријемник Европе са скалом станица без високе антене. Прима све европске станице

уз то један
Телефункен-гласоворник
ARCORION

TELEFUNKEN

НАЈСТАРИЈЕ ИСКУСТВО — НАЈМОДЕРНИЈА КОНСТРУКЦИЈА
Југословенско Сименс А. Д. Београд, Краља Александра 8.

Заступници у свим већим варошима.

Продаја на отплату код свих Телефункенових заступника на 3, 6, 9 и 12
месечних рата по оригиналним ценама

НАГРАЂЕНИ ЂАЦИ НА БОЖИЋНОМ КОНКУРСУ

На божичном конкурс за најбољи писмени рад добио је прву награду г. Јован Грегорин, ученик је VIII разреда лубљанске класичне гимназије. (Слика лево). Трећу награду добио је г. Ђорђе Станатовић, ученик VIII разреда четврте мушке гимназије у Београду (десно).

Гца Катница
Урбан
из Осијека

Мис Југославија 1931

интивну одлуку и саставно записник.

На основу обе одлуке уредништво Времена прогласило је за Мис Југославију 1931 г-цу Катницу Урбан из Осећа, за прву почасну даму г-цу Даницу Кацлеровић из Пожареваца, за другу почасну даму г-цу Вукицу Ивановић из Београда.

Мис Југославија има 20 година, а ћерка је бившег капелника војне музике у Осеку г. Урбана.

Она је девојка нежне, озбиљне лепоте, бујне и тргурабе плаве косе, мрких очију, љупког осмеха, који отприда да ниса ванредно лепих зуба и фино изражане фигуре. Јуче је Мис Југославија допутовала у Београд, а данас путује за Париз. После свечаности у Паризу браћа се а на лето ће отпутовати на међународно такмичење у Чиле у Америци.

Кандидаткиње по ужи избор у редакцији „Времена“

Друга почасна
дама гца Вуки-
ца Ивановић из
Београда

бић и Драги Сто-
јановић. Од два
књижевника, го-
сподин Кулунџић
је позоришни пи-
сац и позоришни
новел, а господин
Крклеџ естетич-
стих. Најзад, г.
Херенда, као но-
винар, заступао
је свакако укус
широке публике,
а господин Ку-
мануџи, укус са-
лонских кретова.

24. об. м. по
подне жири је
формирао дефи-

Гца Миља Илић
Мис Београд

Прва
почасна
дама гца
Даница Кац-
леровић из По-
жареваца

На свечаном при-
јему у Времену, на
базу Тенис клуба у
Официрском дому, и најзад на
интимном банкету у Експелзбору,
чланови главног жирија имали су
прилике да посматрају кандидат-
киње за Мис Југославију и да
формирају своје мишљење, осно-
вано на сопственом укусу.

Жири је обе године био са-
стављен од седам, уместо од пет
чланова.

У жирију било је заступљено
највише сликара: професори г.
Бранко Поповић, Миха Маринко-

Кандидаткиње, чланови жирија и представници „Времена“
на банкету код Експелзбора

Материнско Удружење у Сомбору

Материнско удружење у Сомбору оденуло је за Божић 50 сиромашне деце. На слици су вредне чланице удружења са својом председницом г-ђом Савком Др. Габриловића и одесном децом.

Јадранска Стража у Вел. Бечкереку

Обласни одбор Јадранске Страже приредио је прошлога месеца велику забаву, која је била најпосећенија у овој сезони и донела велике материјалне користи. На слици се виде чланице и чланови који су играли морнарске игре.

Освећење нове основне школе Н. В. Краља Александра

На месту где је некада била „теразијска школа“, кроз које су прошле генерације и генерације београђана, подигнута је нова, најмодернија и најлепша основна школа у нашој престоници. У прошлу недељу школа је освешћена на свечан начин у присуству изасланика Н. В. Краља (десно први), председника општине г. Пешаћа, потпредседника г. Крстића и других збавничких лица и велике масе грађана.

Мушкарци воле кришковаати!

Да ли имате на себи елегантну одећу, намо Вам шешир пристаје лицу, мушарац све то запамта. Не заборавите да се нарочито загледа у Ваше лице и одма прихвата уморност и увенулоост коже. Мушкарци су бистри посматрачи. Употреба плавајте **ELIDA CREME DE CHAQUE HEURE** биће увод лепоту и свесна своје лепоте.

Овај крем даје ножи загарати тон алабастра, који очарава. Није мастан нити се лепи. Штити тон од ветра и других временских утицаја.

ELIDA CREME DE CHAQUE HEURE

Мода

Ево три шик пролетња костима
и један најмодернији пролетњи
канут за излаз, по моделима
Цимерман, Париз.

СПОРТИСТИ

У Америци се игра бенис на леђу. Ево једног турнира у Хоферфорду

Југославија-Раднички (Нови-Сад)

8:1

доназај црвених, који се тренутно налазе на челу табеле, привукао је рад брзи напад. Југославија је својом добром игром, нарочито у другом делу, одражала свој добар тим и тешко поразила домаћина. Рад, ипак, је дао силан отпор црвенима у првом делу. У другом пали није могао да одржи темпо који је сам диктирао, и подигао је бољем од себе. Црвени су изашли са две резерве, док је домаћин изашао у најбољем саставу. Код Југославије најбољи имени играчи били су: Спасић, Димитријевић, Ђокић, Ђуковић и Милошевић. Код Радничког истакли су се: Хабер, Буран, Грујић и Петровић.

Судио је одлично г. Андре.

АМЕРИЧКИ СКИАШКИ ШАМПИОН

Амрички скокач са сав постојало б. Амрички скокач Каспар Озмен, који је скокао са висине од 45 метара

Бокс — Меч

Б. А. К. приређује сутра бексички бојс меч у сали Кларина на Терезинама. У првом боју ће успети да изгубије за један меч, а да италијанска аматера. Емил Поци, победител италијанских универзитета у категорији перо, и Браун и Моларија првака Југословенске Крајине у категорији муба. Против њих бориће се Борчанин и Топаловић.

За овај меч влада велико интересовање, код љубитеља племените бексичке.

Амрички скокач скокао је у алипању свешки рекорд са 5 мин. и 33 сек. на 440 на леђима. До сада најбољи рекорд носио Јапанец Ирије са 5,42

Г. ТАРДИЕ КАО СПОРТИСТА

Бивши председник француске владе г. Тардије воли зимски спорти и налази се већ дуже времена у базици Сан Морица

фебруара у Нови Сад а постоје Војводине, тамошњег првака.

За последње три године острвски и новосадски прваци, одиграли су три утакмице. Све три завршиле су се победом плавих. Прва 4:2, друга са 8:1 и трећа са 4:2. Плавци одлазе у свој најбољем саставу.

Цин Тенеј, бивши првак сврга у боксу кренуће ускоро на трогодишњу истраживачку експедицију у Сирију, Арабију, Ирак, Тибет и Пекинг.

СПОРТСКЕ ВЕСТИ

Професионализам у француској, десет клубова, међу којима је Сет, Монпелје, Олимпик, улазе у професионалну лигу.

Душан Силви променио је име у Спорт Клуб Истра.

Хама, аустријски боксер, ускоро ће се сусрести са италијанским боксером Бенетнем.

Јувентус води у италијанском првенству са четири бода испред Роме и Наполиа.

Италија — Аустрија међуградска фудбалска утакмица играће се 23. фебруара у Милану.

Загреб — Минхен, међуградска фудбалска утакмица играће се 31. маја, а Грац — Загреб 14. маја.

Џеф Диксон, познати боксерски манаџер, организоваће меч Николони (нехословански шампион) — Алф Берк. Меч ће се одржати на Велодром стадиону у Паризу 14 или 18 фебруара.

Стад Франсе налази се на челу табеле париског првенства са 23 бода. На више долази Равин са 23 бода.

ССК објавио првак бексичке у категорији

МАХАРАЏА КАО СПОРТИСТА

Махараџа-Нолкар из Индије савршени је зимски спортиста

Из наше земље Скопље

Дживанов мост и Офицерски дом

Као и сви напредни градови у нашој земљи, и Скопље, центар јужне Југославије, банско седиште, нагло се диже. Ко је видео Скопље када смо га напустили 1915. год. па га види данас, неће га моћи познати. Нове модерне јавне и приватне грађевине потпуно су измениле стару физиономију некадашње престонице цара Душана.

Део старог Скопља

Сахат кула и цамија у горњем граду

Део старе чаршије

Због тога смо се ми на овој страни поглавито задржали на сликама старог Скопља, онога Скопља које нестаје и које се нагло губи. Док у новоме Скопљу, на десној обали Вардара, ничу нове модерне радње, са великобарошким изложима, јако осветљеним,

Кашаљ?

онда

КРЕСИВАЛ!

дотле стара скопска чаршија умире и нестаје. Затварају се за убек, један за другим, ћепенци, по којима се некада бодила жиба трговина и радили многи занати. Чак и чувених скопских кујунџија постепено нестаје. Модерне, јефтине фабричке израде у металним украсима постепено замењују леп, класични и незамениви накит од срме, бакра и гвожђа, који би бекобима израђују скопске кујунџије, преносећи свој занат с оца на сина.

Пазарни дан, међутим, још убек изгледа исти као и некада. Сељаци и сељанке, у живописним ношњама, силазе с Водна и долазе из околних села, гонећи пред собом своје коњиће и магариће натоварене дрвима и разним ручним производима, намирницама и т. д. Некадашња слика пазарног дана данас је измењена само уколико се на пазару види много дама, модерно о-

бучених, које ревносно обилазе пазар и траже, поред домаћих потреба, и ручне радове сељанки из Скопске Црне горе, чија је ношња задржала своју отменост и елеганцију, избегавајући шарене и јаке боје, и држећи се поглавито црне и беле боје.

Два „транспортна“ длава за сиров

АНА ПАВЛОВА УМРЛА

Једна депеша из Хата јавила је да је тамо 23. а. м. умрла чувена играчица Ана Павлова.

Ана Павлова је Русиња из Петрограда, рођена 1883. године. У Београду је гостовала пре две године. Њена претрана смрт узбудила је не само руске музичке кругове, већ и цео уметнички свет који је имао прилике да види ову велику уметницу, која већ двадесет година има пуну светску вредност.

Г. Т. Новак вели да њену уметност да је у њој ништа одамна била и та, да она није била само сјајан виртуоз без такмача, већ и напредан покретач и усаврша-

Ана Павлова у Београду

Ана Павлова (у средини у шепару) међу нашим члановима ансамбла за време свога благања у Београду. Горе: последњи снимак Ана Павлове.

вања уметности која је у Русији имала најплодније тло. И музички и видео уметник је Ана Павлова да својом душевном и унутрашњом заносом у игри оживи племенитост покрета и ритма, да у савршеној хармонији свог класички најабог тела разбуди у нама ликове старих античких мајстора, покоравајући очи и дух гледалаца чистој естетској страни, уздижући тако балетну уметност у сферу одуховљених и истовремено пластички вајаних музичких и ликовних уметности.

ДВА ГОСТОВАЊА У БЕОГРАДСКОМ ПОЗОРИШТУ

Г-ЋА ХИБНЕРОВА

Велика чешка уметница г-ђа Хибнерова долази нам кроз који дан на гостовање у Београд. Г-ђа Хибнерова је највећа чешка уметница међу живима и глумица светског гласа.

Имећу осталог г-ђа Хибнерова ће изићи пред београдску публику у улози г-ђе Дуаске у комаду „Морал госпође Дуаске“, који је ових дана даван у нашем позоришту.

Г-ђа Хибнерова

Г-ђа Хибнерова у комаду „Камиле Кроз исленске зиме“

Г-ђа Ада Сари

АДА САРИ

Чувена светска коларатурна певачица Ада Сари, која је гостовала у Народној опери 28 и 30 јануара, спада у ранг оперских старова садашњости. Кулминација њене глумачке каријере био је пре седам година — дугорочни ангажман у миланској Скали. То није обична ствар кад једна страна коларатурна певачица (г-ђа Ада Сари је Пољкиња), поред толиких домаћих коларатурних сопрана у Италији, однесе првенство. Па и дошавши, када се чувени Тосканини спремао да да „Чаробну фрулу“ у Лондону и морао изабрати од 17 понуђених коларатурних сопрана најбољег, изабрао је г-ђу Аду Сари.

ЗА ДЕЦУ

Деца лобци

У Енглеској сваке године приређује павобе за децу, која дође, као и моторци, на коњима. А како су деца мала и коњи су мали. Да се не би много уморили до лобиста, они их све скупа стрипају у аутомобил, као што се види на овој слици.

Мишко се захвали чича Новаку, а ова је гледао за њим догод га не изгуби из вида.

„Срећан био, мали међедошћу — Бог нека ти буде у помоћ!“ — довикну му коњач што је Марку и Муси сабле ковао.

22

Ускоро угледа Мишко суви крст, а до њега одмах и нека врата: то мора да је штапа од циновог коња што га Мишко тражи, то му се чини као сигурна.

Мишко и зачарана принцеза

(Пету насрабаћ)

18

Мали меда пође како му лонцокрпа Јанко рече па дође пред коњачицу. Нађе тамо лежи, измахну њоме на свој спате па аути по наковану. Звекну она, накован да се она шуми одла и разбегла.

Одмах се зачу звек.
„Метни дигар на накован — ето ме одмах да ти коња кујем.“
Гледа весели Мишко око себе, ал нигде никог не угледа.

19

„Па ти немаш коња да ти кујем“, рече он — шта ли те онда мени амо доведе?“
Мишко му све лепо исприча.
„Охо!“ рече коњач — „Па ти си, момче, нека велика јуначина. Није то лак ни шалаи посао додати коња са златним потковницама!“

„Тај коњ припада дивским старешина. Он га чува као очи у глави, заључаног са девет брва дубровачких — а колује нос увек уз се. Грдне беш муке појести док се тог коња дочепаш.“

20

„Тај цин — дивски старешина — сваки дан иде у штапу да нарани и напоји тог свог коња“ — рече Мишко чича Новак коњач. „Он не види добро, па гледај како да му завараш очи, па да шумрнеш у штапу кад он врата отвори.“

Из штапе ће се цин одмах вратити у своје дворе да руча, затим ће лећи да спава. Двори су му грађени испод земље као лагуноми, а ти гледај да се како непажен поред њега у дворе прокрадеш, па тамо чекај згодан час. Кад то чудовиште заспи па почне да рне, а ти брже скочи, извуци му иза појаса кључе од штапе, укради му коња па бежи што брже можеш.“

21

„А сад срећан пут, мали јуначе, — цинови двори нису одаваде далеко? ако имаш добре очи, можеш их одаваде видети.“

Застаје. Новак коњач му показа руком: „Иди поред оних борова тамо, па одмах после њих угледаћеш један огроман, сув крст: ту ти је онда и циновска врата.“

ШЕЋЊЕ КРОЗ ПРИРОДУ

Чула и лепоте морске дубине

Како нас очаравају по површини реке или мора, кад видимо поћу барке или чамце, са малим светиљама разне боје! Али ово осветљење и ове лепоте намашују разне светиљке, које се налазе у дубини морској. Да, светиљке, и то живе светиљке. У дубини морској навићемо на чаробне животиње, које осветљавају тмну океанских дубина.

Наслаге корала светлуцају као бенгачке ватре; разне друге животиње, светле слабом тајанственом светлошћу; свако при светлаца зеленкастом светлошћу, а сепије изгледају као да су украшене светлим рубињима.

Рибе које светле у морској дубини

Али тек кад наиђемо на развијеније, веће морске рибе, онда ћемо бити још више задивљени подморском илуминацијом, коју нам оне пружају. Има риба које светле као да на глави носе електричне рефлекторе, друге бацају светлост из својих очију; треће као да носе Диогенову лампу на једном израштају изнад главе. И тако ћемо у дубине океана наићи на чаробна осветљења у разним бојама.

Рибе које ажује

А на какве тек чудне облике можемо наићи код морских становника! Срећемо на пример неку округлу животињу, која као да зачуђено гледа округлим очима, а по целом свом облику потсећа нас на теш-

Долгоносица риба, која се овако надује да би изашла из воде

којим као каква лопта. А кад испусти ваздух опет ће потонути у морску дубину. Посматрамо мирну, равну, испушану Средоземног мора водећи се ваљком лангом. Често ћемо видети како изненада из воде излеће у ваздух каква лепо обликована риба, мрка или црвена, и лепријајући перајима лети кроз ваздух, а затим је опет нестаје у мору. То су „летеће рибе“, које беже испред дelfина или друге веће, опасне морске животиње, или су само биле заплашене, па се спасавају бегством. Али поред свих малих „летећих риба“, море скрива и много веће рибе, које, ако не лете, а оно су бар у стању да искоче из морске воде и да скоче до преко два метра у ваздух, да би се затим славичко опет бациле у море. То је тарпон, риба чија дужина може да пређе два метра, а тежина сто кило.

Долгоносица риба, која се овако надује да би изашла из воде

Тарпон или сребрни краљ, може да скоче и метара над водом. То је једна изврсна врста риба, која обично не изгледа тако, већ кад мисли да има прилику са собом непријатеља, она се тако надује да би изгледала што страшнија. Овако надувена она може да плива по морској повр-

СНЕЖАН ЗИМИЋ

Каква је то тамо
Чудна грађа нека?
— Направила дерад
Од снега човека!
Па сад грче деца
Из целог села
Да виде лепоту
Уметничког дела!...
Богме, и јест диван!
Гледаш из далека
Има потпуно изглед
Правог човека!
Очи му огромне
Страшне и округле
Лице на баштенске
Две стаклене кугле!
Па и шешир има,
Накривљен на еро!
На њему перушка
Замесује перо!
Ноге му завили,
Да не иде бос,
Од грдне му изекло
Направили нос!
На подножју седа
Као пеликан,
И у исту тачку
Бузи цео дан!
Његово је тело
Неуграно, дебело,
С репичем позади
И трбухом спреда,
Потпуно изгледа:
Као да је какан
Грдан медвед бео
На стадицу сео...

КАД ЧОВЕК СПАВА НА СЕЛУ

Слика без речи

Али му безбрижно
У почетку пође
И радосно кличе,
Али, што год ближе,
Све се већма плаши,
И навраг узмиче!
Ни Кастор се не сме
Ближе да усуди,
Већ лаје са стране:
Ко је ово овде?
Кажите ми, људи!
Док неко не рече:
Нежно је то дете,
Никад узга — н ватру
Лажити не сме,
Јер, чим ватра букне,
Или сунце плане, —
Одмах га нестане!

Чика Воја.

ЧАРЛ ЧАПЛИН КАО БОКСЕР

Наша нова филм Чарла Чаплина „Сепарација“ ускоро долази у Београд. На слици једна сцена Чаплин хоће да буде боксер

од фотографа и новинарских репортера, који су више него насртани. Марион Датнес надала се да у својој чарапи нађе сценарио, који ће јој омогућити да изађе у једној улози — у панталонама. Норман Ширер написао је Божићу дуги лист у којем је тражила многобројне играчке за свога четири месечног синчића. Како се сазнаје ова жеља је потпуно испуњена. Осим тога јој је Божић донео један диван постамент на који је поставио статуу, коју је добила за награду за своју улогу у „The Divorcee“ од Motion Picture

Као свуда на свету и у Холивуду Божић је добио многобројне налоге и поруке, које је требало на сваки начин извршити. Није било ни једног великог ни малог филмског стара, који није на доста дугачку педулицу написао своје жеље.

Не би знали тачно рећи шта је Божић

Леонора Вршман у једној новој улози

донео којој филмској звезди, али се ипак сазнало, шта је која од њих желела. Вешти репортери дознају све.

Тако се дознало, да је Грета Гарбо желела високи зид око своје куће, који би је заштитио

Грета Гарбо, једна од нових звезда Холивуда

Цео **културни свет**

једногласно признаје, да су

Бонбона, чоколаде и кекса

марке

SCHMIDT

најбољи и најфинији. Зато не заборавите име творнице

Viktor Schmidt & Söhne
Wien.

Академије, као признање за најбоље одграну улогу у прошлој години. Џоан Крафорд, зажелела је место досадањих златних, сребрних и сивених шипела, за промену једну — драмску улогу. Марија Дреслер се хтела задовољити и тиме, да Божић скрати њене године бар за 30—40 година. У том случају обећала би Божићу, да ће увек остати добра и послушна мала девојчица...

То би биле девојке, а сада долазе мушкарци. Адолф Манжу је желео један нови цилиндер. Клиф Едвардс се надао да ће му Божић однећи његове „Укелеле“ и изада их неће не донети натраг — али се у томе тврдо преварио. Бустер Китон желео је негатив слике једног вештог фотографа, који је снимно у часу кад се насмејао — и

Констанца Фенсел, нова звезда Холивуда, Мојер филма

јему Божић није унио по вољи. Рамон Новаро желео је режирати још један филм, Валаце Бери, хтео је играти једну романтичну и љубавну улогу и добити један нови велики перепан за два.

ИЛУСТРОВАНО ВРЕМЕ издаје сваке суботе. — Претплата: за Краљевину Југославију: месечно динар 17, — тримесечно динар 52, — годишње динар 162. За иностранство: полугодично динар 242, — годишње динар 482. — Појединачни број 5 динара. — Огласи по тарифи. — Редукција по Војничко-Штедиљачком закону. — Издавач и администратор: Војничко-Штедиљачко друштво. — Адреса: Београд, Милутиновићева 4-6. — Телефон и телеграм: „Илустровано Време“.

Главно уредништво: Миливој Предих. — Властник, издавач и штампар, за Штампарско Издавачко Друштво: „Време“ Ади, Друштво Милутиновић, Стефановић, Богојевић, Београд.

ВУЛКАНИ И ВЕЛИКЕ ВУЛКАНСКЕ ЕРУПЦИЈЕ У ИСТОРИЈИ

Изглед и облик земљине површине стално се мења, само су те промене тако мале и споре, да су једва приметне.

Али постоје извесне измене површине земљине коре, које се често дешавају за врло кратко време, тако да ми можемо бити очевидци тих промена. Те промене изазивају вулкани.

Вулканске појаве су нагле, јаке. Код већине вулкана периодама јаке активности следује дуже или краће време, бар релативног, мира. А многи се вулкани, после јаких ерупција, толико умире, да људи, који су настањени у њиховој близини већ и забораве поред каквог опасног суседа живе. А тада, изненада, страшно буђење вулкана, који је изгледао дефинитивно угашен, покаже колико је њихова сигурност била нестабилна.

Вулкански су отвори на земљиној кори, кроз њих избијају, за време ерупција, на површину усијана, растопљена маса, из још течног и још зажареног центра земљиног, помешања са воденом паром и разним другим, више или мање загушљивим гасовима.

Вулканским ерупцијама обично претходе разне појаве, које дају наслутити да ће доћи до ерупције. То је пре свега подземна тутњава и грмљавина, која се може чути на десетак километара од места где се ерупција дешава. А затим се из краћера вулкана пењу високо у небо огромни стубови дима. Висина ових стубова износила је код ерупције Везува од 1872 године читавих седам километара. Али и то није максимална висина до које могу допрети стубови дима. Код неких Ново-зеландских вулкана њихова висина достигла је и 13.000 метара. А затим се ови стубови дима шире, висина им се смањује и један део те усијане паре почиње се спуштати низ падине вулкана у облику огромних густих облака још у пола усијаном стању, носећи са собом чврсте честице усијане материје из унутрашњости земљине. Такви усијани облаци, чија температура може достићи 1000 степени, уништили су 1902 године целокупно становништво вароши Сен-Пјер на Мартинику.

Али поред тога вулкани избацују још читав низ разних више или мање усијаних чврстих материја; пре свега пепео, који се састоји из уситњене лаве, и који може брзо да однесе на стотине километара од места ерупције; затим вулканске бомбе, које се састоје из већих комада лаве; и ове бомбе може вулкан избацити толико јачином да одлете чак на 80 километара далеко. Али до сада набројани елементи сачињавају само мали део материја, које избацује вулкан за време ерупције. Највећа количина лаве излази из вулкана у облику усијане реке, која се спушта низ падине његове и шири по долини.

Брзина, којом се крећу ове усијане масе лаве обично је довољно спора да се људи могу испред ње склонити. Али кад овакве усијане реке лаве, чија ширина може да износи више километара, а дебелина неколико стотина метара, доспу до какве насеобине, села или вароши, оне руше, спрже и затрпају све на шта наиђу.

О механизму и узроцима вулканских ерупција било је више теорија, али данас међу научницима преовлађује следећа: земљина кора, хладећи се постепено, скупља се, а у исто време постаје и дебља, и тако све више притискује усијане течне материје, које испуњавају унутрашњост земљине кутле. Гасови из усијане унутрашњости земљине притискују на дебеле слојеве земљине коре, који се одупиру ширењу тих гасова. И где год је земљина кора довољно отпорна она се одупиру том при-

тиску. Али на извесним местима земљина кора је избраздана пукотинама, и та места претстављају слабе делове земљине коре. На тим местима отпорност њена према овом притиску гасова и усијане истопљене масе лаве мања је, и попушта под тим притиском и кроз те пукотине онда избијају на површину земљину гасови и усијана, растопљена маса лаве. Ову теорију потврђује распоред вулкана на земљиној површини. Постоје у главном три линије дуж којих су распоређени вулкани. Прва линија иде од северне стране Средоземног мора (Везув, Етна, Стромболи и вулкани Санторинских острва), па се даље продужава на запад са вулканима на Антилским острвима и Централне Америке, а на исток са вулканима острва Сонде. Дакле готово паралелно са екватором.

Друга линија иде дуж источних обала Тихог океана, а трећа од Јапана, Формозе, Филипинских острва, која, као што рекосмо иде готово паралелно са екватором, сече са друге стране две, које иду правцем меридијана, а то је у Централној Америци и острвима Сонде, вулканска активност је спонтанно врло велика. Ове линије би одговарале пукотинама земљине коре, и зато се на њима налазе вулкани.

А сад ћемо проговорити у кратку о чувеним вулканским ерупцијама у историји.

Прва таква ерупција, чији су нам детаљи добро познати, и коју је прецизно пратио један научник, природњак. Плин, била је ерупција Везува, која је 79 године по Христовом рођењу уништила и затрпала две римске вароши: Помпеју и Херкуланум.

Двадесет четвртог августа 79 године становници Неапуља, Помпеје и Херкуланума видели су од једног како из лепе планине, која даје нарочити карактер целом Неапуљском заливу, избијају густе и високе стубови дима. Ови су се убрзо претворили у огроман црни облак, који је потпуно заклонио сунце. А одмах затим почела је падати киша од усијаног пепела и великих вулканских бомби. Загушљиви гасови раширили су се по двема варошима, Помпеји и Херкулануму, које су се налазиле у подножју Везува, и гушили грађане, који су узалуд покушавали да се спасу бегством. Многи су остали затрпани у својим кућама, а многе је успут угушила и затрпала усијана лага. Ове две вароши остале су затрпане све до осамнаестог века, кад су их археолози открили, али њиховом систематском откопавању приступљено је тек двадесетог века. Тада су у ископинама нађени многи људи и животиње, претворене слојем лаве у камене кипове.

После ове велике и страховите ерупције Везув је остао релативно миран око 1600 година, кад је опет избила једна страшна ерупција, децембра 1631 године. Та време које су Неапољ и околна села била бомбардована огромним вулканским бомбама, и давлени загушљивим гасовима.

Становници тог краја живе под сталном претњом Везува, који је и у току нашег, двадесетог века показао до сада неколико пута јачу активност.

Други Вулкан, опет у Италији који је такође причинио до сада чешће велике штете, јесте Етна, на Сицилији. У историји је познато око седамдесет и неколико великих ерупција овог вулкана. Прва датира од 476 године пре Христа. Међу тим многобројним ерупцијама две су оставиле нарочито страшну успомену, и то прва, 1669 и друга, 1886 године. 1886 године ерупција Етне је створила читаву нову планину.

Једна релативно скорашња ерупција,

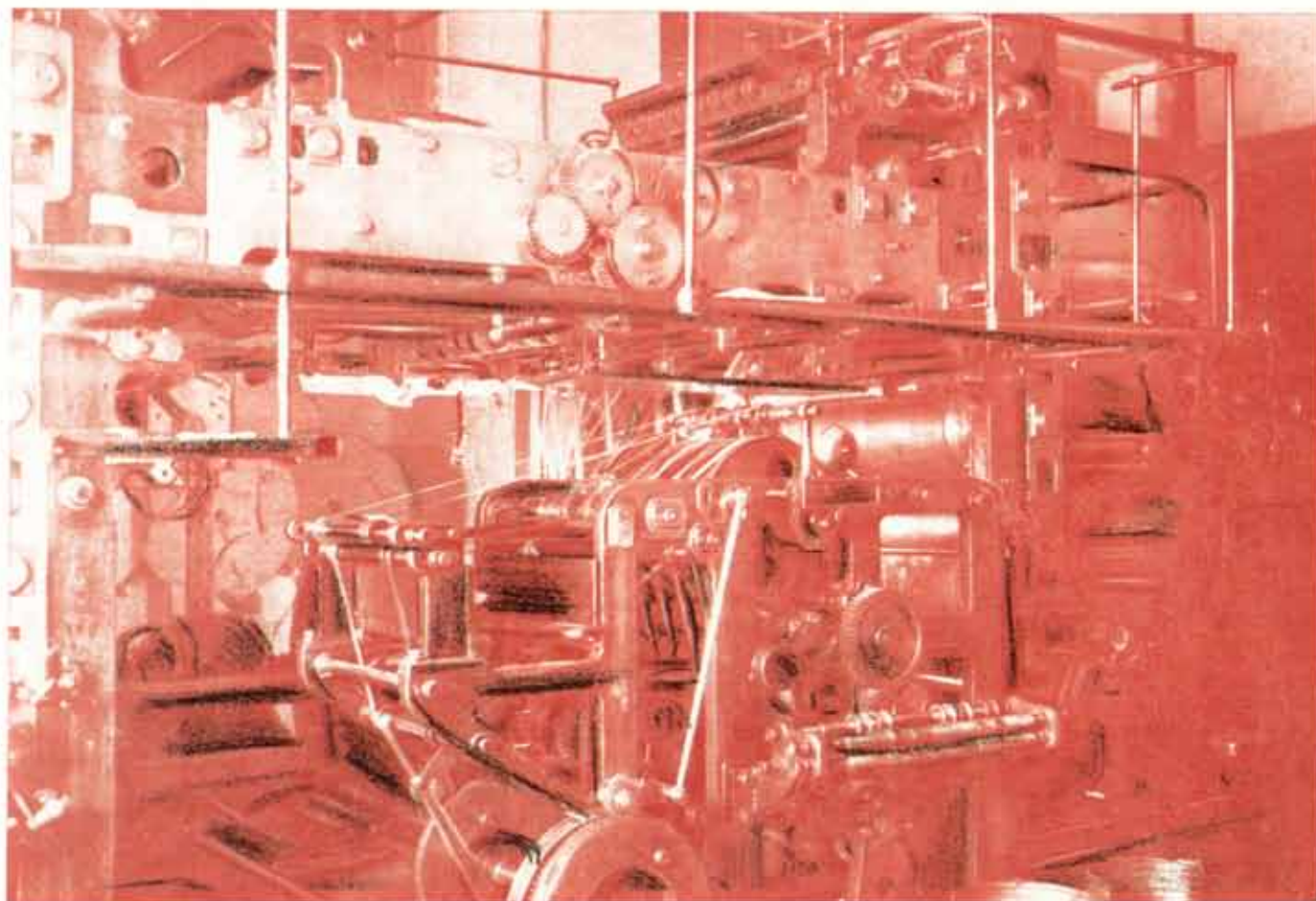
која ће остати забележена као једна међу најстрашнијим по својим последицама, јесте ерупција вулкана Montagne Pelée, које се налази у француској колонији, на острву Мартинику. Ова се планина налази на северо-западном делу острва, и висока је 1350 метара. У њеном подножју се налази главна варош, престонице острва, Saint-Pierre. Становници ове вароши, па чак и многи научници, сматрали су да је Montagne Pelée један угашен вулкан. Али он је то демантовао на страхан начин. Осмог маја 1902 године, око осам сати ујутру, становници ове вароши чули су јаку детонацију. А одмах затим из врха планине избио је густ млаз тешког и црног дима. То су били они страховити усијани облаци, који се крећу много брже само течна лава, и од којих је у извесним случајевима уопште немогуће сачувати се. И збиља, за непуну два минута ови смртоносни облаци сишли су у долину, а ускоро затим допрли и до вароши Saint-Pierre, и потопили је овим загушљивим гасовима, и усијаном кишом од пепела и вулканским бомбама. Ова варош је била врло лепо место од тридесет хиљада становника. За неколико минута од свега овог није остало више ништа: тридесет хиљада становника из вароши, као и неколико хиљада становника из околних места, угушено је и убијено. Од вароши су остале још само рушевине. У пристаништу се налазило осамнаест лађа; и њих је, заједно са посадом, задесила иста судбина: сви су пропали у овој страшној катастрофи.

Од многобројних других катастрофа, које су проузроковале вулканске ерупције у разним вулканским пределима, као Мексику, Гватемали, острвима Тихог океана и т. д., поменућемо још ерупцију на острву Крактоа које се налази између Суматре и Јаве. На овом острву налази се један вулкан, широк око шест километара у пречнику. 25 августа 1883 године на том острву се десила једна страшна ерупција, коју научници сматрају као једну од највећих и најобимнијих геолошких појава, које су људи доживели.

Око две стотине година овај вулкан је био потпуно миран, и није давао знаке живота. Али маја месеца 1883 године чуле су се јаке детонације, и од тада активност вулкана је бивала све већа, тако да су августа овај тресак и пушњава вулкана достигли толику јачину, да се то чуло на местима удаљеним хиљадама километара од острва Крактоа. 25 и 26 августа, кад је ерупција достигла максималну јачину, вода овог мореуза у коме се налази острво као да је почело да кључа, и њена температура попела се за двадесет степени.

Облаци пепела распрострали су се по атмосфери. Разношени ветром или ношењем водом, овај пепео је доспео до Мадагаскара, па чак и до Европе, где је присуство ових облака од пепела у високој атмосфери изазвало разне светлосне појаве; тако се чак у Паризу могла видети у сумраку, високо у атмосфери, нарочита зеленкаста светлост. Ова ерупција, пропраћена и jakim земљотресом, сасвим је изменила изглед овог острва, као и његових суседа. Кад су, пошто се ерупција утишала, лађе опет дошле у околину Крактоа, више се нису могле распознати старе обале острва. Приморске вароши на Јави и Суматри нестале су; сви радови, које је човечија рука извршила уништени су. Од самог острва Крактоа нестало је две трећине, али зато су два друга оближња острва била увећана земљом однетом са Крактоа.

„ВРЕМЕ“

штампарско предузеће снабде-
гено најмодернијом техником
садашњости.

Офсет-штампа

Тиф-штампа

Литографија

Цинкографија

Штампарија

Техничка израда пр-
вокласна. Цене
солидне.

ЧИТАЈТЕ „ВРЕМЕ“

„ИЛУСТРОВАНО ВРЕМЕ“

најобавештенији и најрас-
прострањенији илустро-
вани лист. Излази сваке су-
боте са корицама у више
боја. Све види, све зна.

Највећи југословенски днев-
ник, који својим читаоцима
пружа, поред најбржих из-
вештаја о дневним дога-
ђајима у свету, најлепше
романе и приче и најбољу
књижевну, научну, друштве-
ну и спортску хронику. На

»ВРЕМЕ«

мора бити претплаћен сваки
који хоће да буде добро оба-
вештен и да пријатно про-
веде своје слободне часове.